

Tsjielp!!

Digitale nieuwsbrief van de
Natuur- en Vogelwacht Culemborg e.o.

Editie maart 2017 – nr. 84

Onze Tsjielp heeft de lente in zijn bol!

NVWC-activiteiten maart 2017

04-03-2017

Vogels in de buurt: Veel vliegverkeer!

Wegtrekkende wintergasten, binnenstromende zomergasten: maart is een leuke maand om vogels te kijken! Kraanvogel, tjiftjaf en grutto zijn al gesignaleerd, de koekoek maakt zich klaar voor de grote oversteek vanuit Afrika, [volg hier de koekoek](#). Op zaterdag 4 maart trekt Gerrit Jan Klop er weer op uit met fiets, verrekijker en telescoop en u kunt mee! Jong en oud is welkom, lid of geen lid van de NVWC. Heb je een verrekijker? Neem die mee! Aanmelden vooraf is niet nodig. Zaterdag 4 maart 9.00 uur v.a. De Steenuil, Steenovenslaan 20, Culemborg. Om 11.00 uur bent u weer terug. Eerstvolgende data: **4 maart en 1 april**. Voor meer info: stuur een e-mail naar Gerrit Jan, gjklop@gmail.com

04-03-2017

Knotten: Ook in maart wordt er nog geknot

Op 11 februari was het vanwege het weer niet verantwoord om de knotklus door te laten gaan. Gelukkig is er een reservedag. Op 4 maart is er ook vergunning voor verbranden van resthout. Nieuwe poging dus! Aan de Beusichemsedijk staan enkele "zware" knotwilgen op een stukje onland in de uiterwaard. Fraaie oude bomen op een mooie plek aan de rand van het gebied in beheer van Staatsbosbeheer. Deze bomen zijn al meerdere keren door de knotwerkgroep gesnoeid. Houtliefhebbers mogen uiteraard hout meenemen onder de voorwaarde dat er mee wordt gewerkt... Voor gereedschap, koffie wordt gezorgd. Zelf s.v.p. voor brood zorgen. Denk aan geschikte kleding/laarzen/handschoenen. Wie slechts enkele uurtjes kan is uiteraard ook van harte welkom. [Hier meer](#) info (gelijk aan de info van 11 februari).

6, 7 en 9 maart 2017

NME Natuurfeestdagen

De Natuurfeestdag is een jaarlijks project in een samenwerking van basisscholen, gemeente Culemborg, NME, Staatsbosbeheer en NVWC. Een praktische natuureducatie voor leerlingen van groep 8 van de basisscholen. Gedurende vier ochtenden krijgen de klassen een les over natuurwaarden, met speciale aandacht voor de grienden rond Culemborg. Ze krijgen informatie over de natuur (prachtige DVD gemaakt door Annette van Berkel), over onderhoud van grienden en instructie over veilig snoeien en stekken. Daarna brengen de leerlingen het geleerde in praktijk. Elk jaar helpt een aantal NVWC-leden als vrijwilliger mee aan deze activiteit. Wilgenhout snoeien, takken uitdragen, schillen en stekken en tot slot brood bakken aan een geschilde tak boven een vuur. Voor meer info: hannvwc@gmail.com.

12-04-2017

Om alvast te noteren: 12 april jaarvergadering NVWC

Jaarverslagen staan in de Hak-al van februari.

NVWC-activiteiten maart 2017 (vervolg)

15-03-2017

Lezing "Natuurkalender, klimaatverandering en nog veel meer"

De eerste vlinder, de eerste zingende merel, de eerste egel, het eerste klein hoefblad... we worden er altijd heel blij van. Veel mensen geven deze eerstelingen dan ook graag door aan de Natuurkalender. De Natuurkalender is een initiatief van Arnold van Vliet van Wageningen Universiteit. Arnold weet de natuur dicht bij de mensen te brengen. Hij is ook de initiator van Nature Today, een website waar dagelijks berichten verschijnen over wat er in de natuur aan de hand is.

Deze lezing gaat o.a. over fenologie (het verschijnen van planten en dieren), maar zeker ook over de veranderingen die optreden door klimaatverandering en nog veel meer. Hij kan erg boeiend en leuk vertellen. [Hier meer](#) info.

Woensdag 15 maart, 20:00 uur in De Steenuil, Steenovenslaan 20, Culemborg.

Toegang gratis, koffie en thee staan klaar v.a. 19:30 uur.

Voor meer info over lezingen: Annette van Berkel, lezingcoor@nvwc.nl

18-03-2017

Jeugdactiviteit: "Voorjaarsspeurtocht"

Eigenlijk stond voor deze datum "schemetjes" op het programma, maar door de kou van de afgelopen weken is het nog wat aan de vroege kant. Zet 8 april vast in je agenda, want dan trekken we er wél op uit met schemetjes.

18 maart wordt een echte voorjaarsactiviteit. We gaan zoveel mogelijk verschillende knoppen aan de bomen ontdekken en naar stinzenplanten zoeken met Leo van der Kooij. Wat stinzenplanten zijn, weet Leo haarfijn te vertellen. Het wordt een beetje een wedstrijd en speurtocht. We spreken om half 2 af bij de Plantage (**dus niet bij de Steenuil**) en om half 4 zijn we weer klaar.

Heb je zin om mee te gaan, geef het even door op jeugdcoor@nvwc.nl.

Jeugdactiviteiten vinden ongeveer eens per 3 weken plaats, meestal op zaterdag van 13:30-15:30 uur. Ook als je geen lid bent, kun je een aantal keren meedoen.

Nieuws uit de natuur (februari)

Genieten van zonnige Cevennen!

Kars Veling en Annette van Berkel zijn diverse malen in de Cevennen geweest. Er op uit in een tentje in voorjaar en zomer. In het voorjaar in een groot tijmvelde speuren naar geel oranjetipje, klein tijmblauwtje en pijpbloemvlinder. In de zomer allerlei zandogjes fotograferen, zoals heremiet en oranje steppevlinder. Kars vertelde in de lezing van februari ook waarom juist daar zoveel vlinders te vinden zijn, op welke planten eitjes worden gelegd, welke soorten zeer talrijk zijn en welke zo zeldzaam dat het een tref is als je er eentje ziet. Als je precies weet welke eisen de zeldzame vlinder stelt, dan heb je een voorsprong: ook zeldzame exemplaren waren gefotografeerd. Het was genieten van mooie landschappen, bloemen en verschillende insecten. En de vlinders op de foto genoten van de kous van Annette na een stevige wandeling!

Er werd niet geknot door de jeugdgroep

Helaas viel de knotdag in februari letterlijk in het water, er werd niet geknot. De reserve dag valt in de voorjaarsvakantie, dus we moeten wachten op het volgende seizoen.

Vlinders al actief

Zodra het zonnetje schijnt, kunnen al vlinders actief zijn. De vlinders die als ei, rups of pop overwinteren, zult u nog niet te zien krijgen, maar sommige vlinders overwinteren als vlinder en die worden zo langzamerhand wakker uit hun winterslaap. Kleine vos, citroenvlinder, gehakkelde aurelia en dagpauwoog zijn al gezien. Ook andere insecten doen zich al te goed aan de hier en daar bloeiende struiken, [zie hier](#).

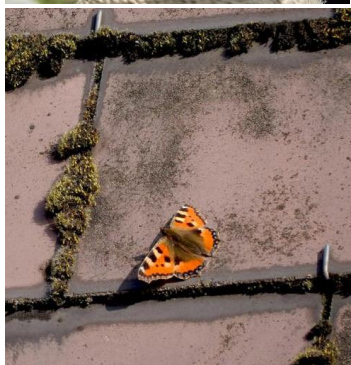
De atalanta is een verhaal apart: deze trekvlinder houdt geen winterslaap, in de winter was hij hier niet. Maar hij heeft zich bedacht: er zijn al ruim 100 meldingen van atalanta's! [Lees bij De Vlinderstichting](#) het verhaal van deze bijzondere vlinder.

Gekwetter van een ooievaar in Lanxmeer

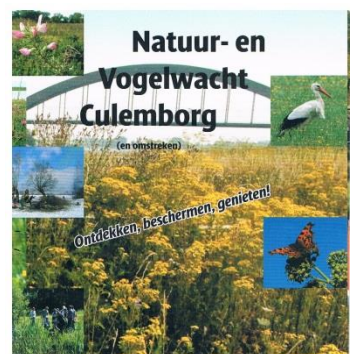
In Eva-Lanxmeer is een ooievaar gespot op het nest. Hopelijk lukt het dit jaar wel om jongen groot te brengen!

De gemeenschappelijke tent kan weer mee op kamp

De deelnemers aan het hemelvaartkamp van de NVWC kwamen in De Steenuil bijeen om afspraken te maken. De kampcommissie heeft al veel werk verzet. Dit keer wordt het "struinen in Ruinen" met maar liefst 34 deelnemers. Fijn dat er weer kinderen meegaan! De gemeenschappelijke tent kan dit jaar worden gebruikt. Er wordt door Vincent Post en zijn collega's hard gewerkt aan nieuwe stokken. We zitten straks ook bij slecht weer droog! Natuurlijk hopen we op een prachtig zonnig kamp.....

Nieuws van het bestuur

In memoriam Addi de Jong

Heden bereikte ons het bericht dat ons oud-lid Addi de Jong op 17 januari 2017 is overleden. Velen van de leden van het eerste uur zullen hem kennen. Hij was o.a. de ontwerper van ons logo. Addi ging de eerste jaren veel mee op kamp met Alie en de kinderen. Het bestuur wenst ze veel sterkte toe!

Inventarisatie paddentrek – mensen gezocht

Voor veel padden is de jaarlijkse trek naar het voortplantingswater een hachelijke onderneming, omdat de padden tijdens hun trek soms één of meer wegen moeten oversteken. De NVWC kan een bijdrage leveren aan een project om drempels op de Lekdijk aan te leggen, met daarin kokers t.b.v. de paddentrek. Deze trek vindt plaats in de periode februari-maart, in het bijzonder als de temperatuur boven de 6°C komt in combinatie met vochtig weer. Het bestuur zoekt mensen die in maart op vrij korte termijn (plm. 1 dag tevoren) oproepbaar zijn om rond zonsopgang 1 à 2 uur per fiets de omvang te inventariseren van overtrekkende padden op de Lekdijk tussen de Weidsteeg en Werk aan het Spoel. U kunt zich opgeven via bestuur@nvw.nl, met vermelding van uw mobiele nummer en e-mailadres. [Hier meer](#).

Beamer NVWC te koop

De beamer van de NVWC is vervangen door een moderne versie. De oude beamer doet het op zich nog goed en is te koop tegen een aannemelijk bod. Hebt u belangstelling voor beamer en tas, doe een bod via bestuur@nvw.nl.

Gezocht: begeleiders/meedenkers voor de jongerengroep

Het bestuur wil graag een jongerengroep starten. De NVWC heeft al een goedlopende jeugdgroep (12-). We vinden het echter ook erg belangrijk dat jongeren in de leeftijd van 12 jaar en ouder belangstelling krijgen voor de natuur. We zijn in gesprek met organisaties als het KWC en de IVN om hieraan vorm te geven.

Voor deze groep zijn we op zoek naar mensen (18+) die het leuk vinden om jongeren te begeleiden. Door met hen te struinen door de natuur en met planten en dieren bezig te zijn, zoals vogels kijken. Of samen actief te zijn met bijv. wilgen knotten of met onderhoud van natuurgebieden. Naast het ontdekken en beleven is de sociale kant van de groep heel belangrijk. Gewoon een avondje met elkaar optrekken.

Gezocht: coördinator voor deze jongerengroep

Veel kennis van de natuur is niet nodig, er zijn deskundige en enthousiaste NVWC-leden genoeg om je bij te staan. Voel je er wat voor om jongeren te begeleiden en regelmatig met ze op stap te gaan of op een andere manier hieraan mee te werken, neem dan contact op met het bestuur via bestuur@nvw.nl.

De eerstvolgende bestuursvergadering is op donderdagavond 9 maart.

Activiteiten en berichten van anderen

NIEUWSBERICHTEN

Ravon: [Download hier](#) "Waarnemingenoverzicht 2015"

Overzichtelijke weergave in de vorm van kaarten per soort met een toelichting.

NVW De Vijfheerenlanden: "Plantenkartering Ruimte voor de Lek 2008-2016"

In de Lekuitervaarden tussen Vianen, Houten, Nieuwegein en IJsselstein is in 2010-2015 het project "Ruimte voor de Lek" uitgevoerd. Dick Kerkhof, lid van de plantenwerkgroep van de Natuur- en Vogelwacht De Vijfheerenlanden, heeft in 2008-2016 de flora gekarteerd. [Download hier](#) het rapport.

Nature Today: Slimme optische trucs doen boterbloem glanzen

Boterbloemen staan bekend om hun intense, glanzend gele kleur. Al een eeuw lang proberen biologen te begrijpen waarom deze bloemen zo opvallend zijn. Onderzoekers van Rijksuniversiteit Groningen hebben voor het eerst alle kennis over boterbloemen in een model samengebracht. [Lees hier](#) het hele bericht.

Vogelbescherming Nederland: De wereld van morgen vergt eco-kraacht

Wat eten we over 10 jaar? Niemand die het precies weet, maar het zal iets anders zijn dan vandaag. Een andere smaak en vooral een andere manier van voedsel produceren. [Lees hier](#) een artikel dat in "Slimme Vogels" verscheen.

Activiteiten en berichten van anderen (vervolg)

De Vlinderstichting: 4 mrt Landelijke dag 2017: veel nieuws!

U kunt kennismaken met de nieuwe nachtvlinderman, de nieuwe website en er is een nieuwe quiz. Daarnaast is er een informatie- en boekenmarkt, zijn er boeiende lezingen (o.a. door Marc Herremans, Michiel Wallis de Vries en Kars Veling) en met de lezing onder de raadselachtige titel 'Nachtvlinders met hamer en beitel' wordt duidelijk dat sommige soorten op veel meer plaatsen voorkomen dan we dachten. Uiteraard ontbreken de mooie films van Annette van Berkel niet. [Hier programma](#) en aanmelden.

Vogelbescherming Nederland: vanaf 7 mrt "Beleef de Lente"

Het 11^e seizoen van www.beleefdelente.nl staat voor de deur. Aan het einde van een special over "Beleef de Lente" die Vroege Vogels uitzendt op dinsdag 7 maart gaan de vogelwebcams aan. Dan kan iedereen weer live meegenieten met het liefdesleven van bosuil, slechtvalk, steenuil en ooievaar. Er zijn ook nieuwe soorten te bewonderen. Welke dat zijn, is nog even geheim.

Natuur- en Vogelwacht de Vijfheerenlanden:

- 9 mrt Lezing "Ethiopië" door Ine Dorrestein
- 23 mrt Lezing "Vogels van Stellingwerf en Polen" door Ruurd Jelle van der Leij
- 26 mrt Excursie in de Eempolder o.l.v. Jules Klees. Wandeling van 8 km.

Start 9:00 uur (zomertijd!)

Voor meer info over bovenstaande activiteiten [klik hier](#).

Rivier Actief: 11 mrt Volle maan tocht door Wetland Passewaay Tiel

Een bijzondere avond langs de Waal met een spannend verhaal. Afstand: 10 km. Tijd: 19.30 – 21.30 uur. [Hier meer info](#) en aanmelden.

Ravon: 19 mrt Vissenexcursie Culemborg

In de omgeving van Culemborg kunt u op zondag 19 maart mee met een vissen-excursie o.l.v. Arjan van der Lugt. De excursie is vooral gericht op modderkruipers en (exotische) grondels. [Hier info en aanmelden](#).

Stroomhuis Neerijnen:

- 21 mrt Landschapslezing 'Het leven onder water'

Zonder een nat pak te halen nemen onderwaterfotografen en -filmers Arthur de Bruin en Matthijs de Vos u mee naar de onbekende wereld onder de waterspiegel, van rivieren naar poldersloten, van beken naar bronnen. Aanvang 20:00 uur. [Hier info](#).

- 25 mrt Natuurexcursie "Vroege vogels" plus ontbijt

Op 25 mrt komt de zon op om één minuut over half zes. Met natuurgidsen van het IVN vertrekt u dan van het Stroomhuis, voor dag en dauw dus, want dan zijn de vogels het meest actief. Na afloop staat een ontbijt klaar. [Hier info](#) en reserveren.

Zoogdierversameling: 25 mrt Landelijke Zoogdierdag in Rotterdam

Met diverse lezingen over het thema "Zoogdieren in de stad", informatiemarkt, vrije toegang Het Natuurhistorisch Museum, rondleiding tentoonstelling 'Pure Veerkracht', film "Amsterdam Wildlife" en maak achter de schermen kennis met de collectie van Het Natuurhistorisch Museum. [Hier programma](#).

Kinderboerderij: zondag 26 maart "Wat een weer is het weer..." 13:30 – 16:30 uur

Elke dag hebben we te maken met het weer dat bijna elke dag anders is. We gaan een eigen weerstation maken waar we de hele dag het weer mee bijhouden. We bekijken ook de vier seizoenen, de verschillende soorten weer en proberen er achter te komen hoe het weer ontstaat. We maken een regenboog en doen allerlei activiteiten waardoor je aan het eind van de dag alles van het weer weet. Kom jij het weerbericht presenteren? Zie www.nmeculemborg.nl (knop activiteiten).

IVN Nieuwegein-IJsselstein: 26 mrt Stinzenplantenexcursie in Amelisweerd

Amelisweerd is een uniek gebied met een bijzondere flora en fauna. Op zoek naar stinzenplanten als sneeuwkllokje, winterakoniet, krokus, hyacint, sleutelbloem, bosanemoon en bostulp. Tijd: 13:30 – 16:30 uur. Hier [meer info](#).

Geldersch Landschap & Kasteelen: 26 mrt Rondleiding eendenkooi Regulieren

Deze eendenkooi is normaliter niet toegankelijk voor publiek. O.l.v. de boswachter krijgt u op zondag 26 maart de unieke gelegenheid om de kooi te bezoeken. Hij vertelt over de historie en de werking van de eendenkooi en het werk van de kooiker. Daarnaast is er aandacht voor de trekvogels die de kooi en omliggende weilanden in deze tijd bezoeken. Start 14:00 uur. [Hier info](#) en reserveren.

Activiteiten en berichten van anderen (vervolg)

Sovon: Broedvogels tellen in vakantie

Dit voorjaar op vakantie naar Spanje of Griekenland? Tel mee voor de Europese atlas! Het jaar 2017 is het laatste broedseizoen waarin geteld wordt voor de nieuwe Europese broedvogelatlas. In een groot deel van Spanje en Griekenland zijn nog geen broedvogels geteld. Je kunt met relatief eenvoudig veldwerk tijdens je vakantie verschil maken en zelfs een goede verrekijker winnen. [Klik hier](#) voor meer info

Colofon

Verschijsing	Het NVWC-bestuur stelt "Tsjiepl!!" samen voor NVWC-leden en belangstellenden. "Tsjiepl!!" verschijnt aan het begin van elke maand, m.u.v. de zomermaanden. Tsjiepl wordt verzonden aan ruim 335 mailadressen.
Aan- en afmelden	Voor aan- en afmelden op "Tsjiepl!!" stuur je een e-mail aan: nieuwsbrief@nvwc.nl . Ook voor het doorgeven van een gewijzigd mailadres.
Lid of donateur worden	Wilt u meer informatie over de NVWC, stuur een e-mail naar bestuur@nvwc.nl . Wilt u lid worden of donateur, klik hier voor meer informatie.
Foto's en illustraties	Jouke Altenburg (5x huismus, Extremadura), Hans kunstman (tjiftjaf, jeugd in de grienden), Harry van de Warenburg (knotten), Kars Veling (krokussen, oude boom Plantage, blauwtjeskous, kleine vos, pad, vlindertuin), Johan de Kruif (kamp, 2x beamer, hermelijn), Berry Lucas (knolribzaad), Jurgen Geven (jonge bosuil), Gerrit van Appeldoorn (grutto), Wim Rubers (Pontische stroomgrondel), Louis van Oort (zonsopkomst trektelpost), Wikipedia (boterbloem, Amelisweerd).
Copyright	Berichten uit deze nieuwsbrief mogen uitsluitend integraal en met bronvermelding worden overgenomen. Foto's mogen niet zonder toestemming worden gebruikt.